

Sluttrapport

fra Norsk Vanns arbeidsgruppe

”VA i kommunal arealplanlegging”

Mange kommuner sliter med å implementere vann og avløp i kommunal arealplanlegging, hvilket kan medføre at sentral infrastruktur som vann- og avløp ikke blir godt nok forankret i arealplaner. Det er ulike utfordringer i kommunene avhengig av størrelse og organisering. Planarbeid krever godt samarbeid på tvers av enheter, tilstrekkelig kompetanse og et språk som medfører at innhold og betydningen av planer blir hensiktsmessig og tydelig, til bruk internt og eksternt (kollegaer i kommunen, politikere, konsulenter, innbyggere etc). En gjenganger er også utfordringen med å komme tidlig nok inn i planprosessen, slik at det blir rom for de beste løsningene, og oppfølging av vedtatte planer i byggetillatelse.

Styret nedsatte derfor en arbeidsgruppe for vann og avløp i kommunal arealplanlegging.

- Samarbeide med blant annet Forum for Kommunal Planlegging (FKP) og Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) om å få økt oppmerksomhet om vann og avløp i kommunal arealplanlegging
- Gjennomgå regelverk og veiledningsmateriell som har betydning for vann og avløp i plansammenheng og fremme forslag til forbedringer overfor overordnede myndigheter
- Identifisere behov og roller for å legge til rette for gode samarbeidsrutiner, slik at vann og avløp blir hensyntatt i kommunal arealplanlegging på riktig måte.
- Vurdere behovet for et Norsk Vann prosjekt om vann og avløp i kommunal arealplanlegging
- Være Norsk Vanns ressursgruppe og bistå sekretariatet i påvirkningsarbeid for hensiktsmessige rammebetingelser

Arbeidsgruppen har bestått av følgende medlemmer:

- Ole Petter Skallebakke, Fredrikstad kommune
- Solveig Hovland, Bergen kommune
- Elin Tangen, Hemsedal/Gol kommune
- Eli Aubert, Røyken kommune
- Johanne Aanes Sørum, Ringsaker kommune
- Arne Samuelsen, Nord-Troms plankontor deltatt i gruppen ut 2015

Sekretær: Gjertrud Eid, Norsk Vann

Gruppen hadde sitt første møte i januar 2015 og sitt siste møte september 2017 og for øvrig er arbeidet gjort via mailkommunikasjon.

I denne sluttrapporten oppsummeres arbeidsgruppen sine hovedresultater iht. mandatet.

Samarbeide med blant annet Forum for kommunal Planlegging (FKP) og Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) om å få økt oppmerksomhet om vann og avløp i kommunal arealplanlegging

- Gjennomført felles fagdag 8. september 2015, hvor Forum for kommunal planlegging (FKP) og Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) ble invitert.
- Foredrag på Norsk Vanns årskonferanse 2 september 2015
- Foredrag på NKF-messa 19. april 2016
- Arrangerte egen parallell og holdt flere foredrag på Norsk Vanns fagtreff høsten 2016
- Foredrag på Tromsøkonferansen til NKF 30.01.2017
- Foredrag på VA konferansen i Møre og Romsdal 10.05.2017
- Foredrag på fagdag for vannområdene Hallingdal og Valdres 27.01.2017
- Foredrag på Norsk Vanns årskonferanse høsten 2018

Gjennomgå regelverk og veiledningsmateriell som har betydning for vann og avløp i plansammenheng og fremme forslag til forbedringer ovenfor overordnede myndigheter

- Gitt innspill til og bistått KMD i utarbeidelsen av den reviderte reguleringsplanveilederen.
- Se for øvrig kulepunktene under rammebetingelser.

Identifisere behov og roller for å legge til rette for gode samarbeidsrutiner, slik at vann og avløp blir hensyntatt i kommunal arealplanlegging på riktig måte

- Utarbeidet en fritt, nedlastbar og interaktiv pdf «Vann og avløp i arealplanlegging og byggesaker», som gir veiledning om hvordan kommunen kan arbeide tverrfaglig, for å tilrettelegge for god ivaretagelse av vann og avløp. Denne kan benyttes til intern opplæring/motivasjon rundt om i kommunene, men også til foredrag på fagdager, konferansen med mer.
- Vært initiativtakere og arbeidsgruppe for utvikling av kurs i klimatilpasning og overvann. Vi hadde også en representant som deltok på gjennomføring av pilotkurset, avsluttet i oktober 2017.

Vurdere behovet for et Norsk Vann prosjekt om vann og avløp i kommunal arealplanlegging

- Utarbeidet prosjektforslag: Håndbok for overvann i arealplanlegging og byggesaksbehandling, som ble fremmet som Norsk Vann prosjekt i 2016. Prosjektet ble utsatt for ny vurdering i 2017, men ble i 2017 trukket av arbeidsgruppen selv og ble ikke framsatt på nytt i 2017.

Være Norsk Vanns ressursgruppe og bistå sekretariatet i påvirkningsarbeid for hensiktsmessige rammebetingelser

- Gitt innspill til arealplanlegging i Norsk Vann rapport 214/2015, Forslag til sektorlov for vanntjenester.
- Gitt innspill til endringer i plan- og bygningsloven 01.10.2015, plandel
- Vurdert høring om endringer i pbl for øvrig, oktober 2016, april 2017
- Vurdert reguleringsplanmal, KMD oktober 2016
- Gitt innspill til sjekklister byggesak, Dibk 03.02.2017

Anbefaling til videre arbeid

- Pilotkurset i klimatilpasning og overvann ble en suksess. Arbeidsgruppen anbefaler at Norsk Vann tilpasser opplegget til tilbakemeldingene som ble gitt i forbindelse med pilotprosjektet. Deretter bør kurset inngå i Norsk Vanns kurstilbud og tilbys til alle som ønsker å delta på kurset.
- Det anbefales at det vurderes om det skal etableres et Norsk Vann prosjekt, som videreutvikler arbeidsgruppas veiledning «Vann og avløp i arealplanlegging og byggesaker». Dette bør vurderes etter at veiledningen er tatt i bruk ute i kommunene og man har fått erfaring med innhold og bruk.

Hamar 06.06.2018

Gjertrud Eid
Sekretær